

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

B. Gül
Burcugül Çubuk

İzmir Milletvekili

Türkiye'de 2021'de S Tipi Cezaevleri ve 2023'te Y Tipi Cezaevleri açılmıştır. Bu yeni cezaevi tipleri, özellikle siyasi mahpuslar açısından ağırlaştırılmış tecridin ve hak ihlallerinin sık yaşandığı yerlerdir. Bu cezaevlerinin yapısı gereği de mahpusun mahpusla konuşması ve hatta mahpusun güneşi görme koşulları bile ortadan kaldırılmaktadır.

Yüksek güvenliikli cezaevlerinde hasta mahpusların tedaviye erişim hakkının engellenmesi, sık sık uygulanan sürgün sevkler ile mahpusların aile ve sosyal bağlarının koparılması, kötü muamele ve yaşam hakkı ihlalleri kamuoyuna yansımaktadır. Bu koşullar altında birçok mahpus yaşamını yitirmekte, ağır tecrit altında ölümler olağanlaştırılmaktadır.

İnsan hakları dernekleri raporlarına göre, bu cezaevleri giderek birer işkencehane ve ölüm kuyusu olarak anılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'de bugüne kadar kaç adet S Tipi ve kaç adet Y Tipi Cezaevi açılmıştır? Bu cezaevleri hangi illerde ve hangi yıllarda faaliyete geçirilmiştir?
- 2) S ve Y Tipi cezaevlerinde hâlen kaç tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır?
- 3) Bu cezaevlerinde bulunanlardan hasta mahpus sayısı kaçtır? Bu kişilerin tedaviye erişiminde yaşanan engeller hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
- 4) Son beş yıl içerisinde S ve Y Tipi cezaevlerine sürgün sevk edilen mahpus sayısı kaçtır? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
- 5) S ve Y Tipi cezaevlerinde bugüne kadar kaç mahpus yaşamını yitirmiştir? Bu ölümlerin yıllara göre dağılımı nedir?
- 6) Yaşamını yitiren mahpuslardan kaç ağır hasta mahpus statüsündedir? Bu ölümlerde cezaevi koşullarının rolü hakkında Bakanlığınızın açıklaması nedir?

7) S ve Y Tipi cezaevlerinde ortaya çıkan hak ihlalleri, tecrit ve kötü muamele iddialarına ilişkin Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir soruşturma var mıdır? Varsa sonuçları nedir?